

به نام خدا

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس

گروه آموزشی: رایانه دهنده درس: دانشکده طب سنتی-گروه طب ایرانی

عنوان درس: آشنایی با مبانی طب ایرانی و مکمل

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نام مسؤول درس: آزاده زارعی

پیش‌نیاز/هم‌زمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری

اطلاعات مسؤول درس

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: طب ایرانی

محل کار: دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: 88990837 و 88990838

آدرس: تهران، خ طالقانی، نرسیده به میدان فلسطین، خ سرپرست، روبروی آموزش و پرورش، دانشکده طب ایرانی

نشانی پست الکترونیک: drzareei.azadeh@gmail.com

معرفی و اهداف درس

طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی طب سنتی و مکمل عبارت است از گروهی از اعمال و محصولات که بخشی از طب رایج نیستند. این تعریف بیانگر این حقیقت است که روش‌هایی برای سلامتی و درمان در جامعه وجود دارد که در دانشکده‌های طب رایج به آن‌ها پرداخته نمی‌شود. ولی این روش‌ها در سلامت مردم (مثبت یا منفی) موثرند و آمارها نشان می‌دهد که استفاده از این روش‌ها به شدت رو به رشد و گسترش است. بنابر این، دولت‌ها و سازمان‌های جهانی طی دو دهه اخیر درصدد شناسایی، آموزش، پژوهش، استانداردسازی و قانون‌گذاری در این حوزه برآمده‌اند. با توجه به افزایش تمایل و استفاده مردم در کشورهای مختلف به طب سنتی و مکمل، افزایش آگاهی دانشجویان گروه علوم پزشکی علی‌الخصوص پزشکان در این زمینه امری ضروریست و لزوم و ضرورت آموزش طب یکپارچه یا تلفیقی احساس می‌شود. در ایران نیز با توجه به سیاست‌های ابلاغی سلامت و سابقه دیرین و غنی ایران در طب سنتی، گسترش مطالعات طب سنتی و ترغیب به استفاده از تجارب مستند و علمی به دست آمده در اولویت قرار دارد و از این رو ضروری است دانش‌آموختگان رشته‌های علوم پزشکی دیدگاه مناسبی نسب به طب سنتی به دست آورند.

کسب مهارت در مورد به کارگیری شیوه‌های تشخیصی و درمانی طب سنتی مستلزم طی دوره‌های آموزشی اختصاصی و تکمیلی است و فراتر از محدوده برنامه درسی رشته‌های علوم پزشکی است. درس آشنایی با طب ایرانی (سنتی و مکمل)، با هدف آشنایی فراگیران با اصول و مفاهیم اولیه طب سنتی تنظیم و طراحی شده است. در این درس فراگیران دو رشته پرستاری و مامایی با تاریخچه، تعاریف، و مکاتب طب سنتی و مکمل، مبانی طب ایرانی، اصول حفظ سلامت و پیشگیری در طب ایرانی، آشنایی با اصول و مبانی علاج و راهنمای ارجاع بیماران آشنا خواهند شد. انتظار می‌رود فراگیران با گذراندن این درس ضمن کسب نگرش لازم نسبت به اهمیت طب ایرانی مهارت لازم در مورد به کارگیری شیوه‌های تشخیصی و درمانی طب سنتی را کسب نمایند و بتوانند در حوزه سلامت کشور در مداخلات سلامتی بیماران به صورت متبحرانه فعالیت کنند.

اهداف کلی

1. آشنایی با طب ایرانی و آموزش مفاهیم بنیادی و کاربردی آن
2. آموزش مبانی پیشگیری و سبک زندگی سالم از دیدگاه طب ایرانی
3. ایجاد زمینه مناسب جستجوی علمی در طب ایرانی و مکمل و ایجاد انگیزه جهت ادامه تحصیل در دوره تخصصی طب ایرانی برای دانشجویان حائز شرایط است.

اهداف اختصاصی

پس از ارائه این درس از دانشجویان انتظار می‌رود که:

1. با مکاتب طب ایرانی و مکمل بر اساس تعریف، دیدگاه و رویکرد سازمان بهداشت جهانی آشنا شوند.
2. بر نحوه کسب اطلاعات علمی با توجه به لزوم یادگیری بیشتر و دسترسی به نتایج تحقیقات آینده در زمینه طب‌های ایرانی و مکمل بازانديشی کنند.
3. دیدگاهی مثبت نسبت به پاسخگویی به انتخاب‌های بیماران در حوزه طب ایرانی و مکمل کسب نمایند.
4. با استفاده از تمامی پتانسیل‌های موجود و مداخلات درمانی موثر و موجود در زمینه طب ایرانی متبحر و توانمند گردند.
5. بر نحوه بهره‌گیری از تدابیر طب ایرانی در چرخه فعالیت‌های درمانی از جمله ارجاع بیماران بر اساس پزشکی مبتنی بر شواهد بازانديشی نمایند.

6. نگرشی منطقی نسبت به آموزش، راهنمایی و مشاوره در مورد سبک زندگی سالم از دیدگاه طب ایرانی پیدا کنند.

منابع درسی:

درسنامه آشنایی با مبانی طب ایرانی و مکمل - ویژه دانشجویان پرستاری

شیوه ارزیابی فراگیر:

آزمون کتبی

سه موضوع اختیاری ارائه شده در طرح درس هر کدام دارای دو نمره تشویقی هستند و نمره کلی آزمون از ۲۶ محاسبه می‌شود.

مکان برگزاری کلاسها: دانشکده پرستاری مامایی: میدان توحید، خیابان دکتر میرخانی (نصرت شرقی)، دانشکده پرستاری - مامایی، سالن سمعی بصری

ردیف	تاریخ	روز و ساعت	عنوان محتوای آموزشی	نام استاد	روش تدریس
۱	۱۴۰۴/۰۶/۱۸	سه شنبه ۱۳-۱۵ ۱۷-۱۵	وضعیت آموزش و پژوهش طب‌های سنتی و مکمل در جهان	دکتر آیتی و دستیار PhD خانم دکتر مهناز مرتضوی	تدریس حضوری
۲	۱۴۰۴/۰۶/۲۵	سه شنبه ۱۳-۱۵ ۱۷-۱۵	تاریخچه طب ایرانی از گذشته تا معاصر	دکتر زرگران و دستیار PhD خانم دکتر مهناز مرتضوی	تدریس حضوری
۳	-	-	از علم و شبه علم در فلسفه تا طب سنتی	اختیاری (نمره تشویقی)	مطالعه از درسنامه
۴	-	-	طب فراگیر و تولید شواهد	اختیاری (نمره تشویقی)	مطالعه از درسنامه
۵	-	-	اخلاق پزشکی در طب ایرانی: اخلاق حکیمانه و رفتار طبیبانه	اختیاری (نمره تشویقی)	مطالعه از درسنامه
۶	۱۴۰۴/۰۷/۰۱	سه شنبه ۱۳-۱۵ ۱۷-۱۵	مبانی طب ایرانی: امور طبیعی (ارکان، اخلاط، مزاج)	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر خاتمی	تدریس حضوری
۷	۱۴۰۴/۰۷/۰۸	سه شنبه ۱۳-۱۵ ۱۷-۱۵	مبانی طب ایرانی: امور طبیعی (اعضاء، ارواح، قوا، افعال)	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر خاتمی	تدریس حضوری
۸	۱۴۰۴/۰۷/۱۵	سه شنبه ۱۳-۱۵ ۱۷-۱۵	شش‌گانه ضروری تندرستی؛ جلسه اول (هوا و تدبیر فصول)	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر اخلاصی	تدریس حضوری
۹	۱۴۰۴/۰۷/۲۲	سه شنبه ۱۳-۱۵ ۱۷-۱۵	شش‌گانه ضروری تندرستی؛ جلسه دوم (خوردن و آشامیدن)	دکتر زارعی و دستیار PhD طب	تدریس حضوری

	ایرانی خانم دکتر اخلاصی				
تدریس حضوری	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر اخلاصی	شش گانه ضروری تندرستی؛ جلسه سوم (حرکت و سکون - احتباس و استفراغ)	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	۱۴۰۴/۰۷/۲۹	۱۰
تدریس حضوری	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر اخلاصی	شش گانه ضروری تندرستی؛ جلسه چهارم (خواب و بیداری - اعراض نفسانی)	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	۱۴۰۴/۰۸/۰۶	۱۱
تدریس حضوری	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر خاتمی	علم نشانه شناسی	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	۱۴۰۴/۰۸/۱۳	۱۲
تدریس حضوری	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر خاتمی	تدابیر حفظ سلامتی در کبد چرب، فشار خون و دیابت	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	۱۴۰۴/۰۸/۲۰	۱۳
تدریس حضوری	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر خاتمی	معرفی کاربردهای برخی اعمال یدای در طب ایرانی آشنایی با انواع ماساژ و مشت و مال در طب ایرانی	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	۱۴۰۴/۰۸/۲۷	۱۴
تدریس حضوری	دکتر زارعی و دستیار PhD طب ایرانی خانم دکتر خاتمی	آشنایی با انواع خون گیری و موارد تجویز و منع تجویز	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	۱۴۰۴/۰۹/۰۴	۱۵
تدریس مجازی/ بارگزاری در نوید	دکتر زارعی	بهداشت قاعدگی و اختلالات آن	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	-	۱۶
تدریس مجازی/ بارگزاری در نوید	دکتر زارعی	تدابیر زنان و مامایی در طب ایرانی (تدابیر بارداری و زایمان)	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	-	۱۷
تدریس مجازی/ بارگزاری در نوید	دکتر زارعی	تدابیر زنان و مامایی در طب ایرانی (تدابیر شیردهی)	سه شنبه ۱۵-۱۳ ۱۷-۱۵	-	۱۸
-	-	تاریخ آزمون (متعاقبا با هماهنگی آموزش دانشکده اعلام خواهد شد)	-	-	